

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-р ПЕТЪР БЕРОН“
4650, с. Бирково, общ. Велинград, обл. Пазарджик
e-mail: oubirkovo@abv.bg,

УТВЪРДИЛ:.....
Муса Чолаков
Директор на ОУ „Д-р П. Берон“

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

ОУ“Д-р П.Берон”-с.Биркова, общ.Велинград

Програмната система на ОУ“Д-р П.Берон”-с.Биркова е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Тя е концепция за реализиране на Държавния образователен стандарт за предучилищното образование и определя принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в детската градина.

В ПГ към училището се приемат деца от 5 и 6 годишна възраст

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

- 1.Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище – социална, познавателна, специална;
- 2.Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции и целите на стратегията на детската градина за подобряване на образователните постижения на децата.
- 3.Овластяване на български книжовен език като основа за опознаване на света, за общуване, за разширяване на познанието и систематизиране на детския опит в между културна среда.

ФИЛОСОФИЯ:

- Щастливо детство;
- Цялостно развитие на детето;
- Играта - ключова дейност;
- Утвърждаване на националната идентичност.

ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

- Равен достъп до качествено образование на всички деца;
- Качество на образователната услуга и продукт;
- Измеримост/стандартизация;
- Интегриране - естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс - работа в екип;
- Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователно пространство в ТГ като основа за бъдещото продължаващо обучение и индивидуален прогрес - универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие;
- Еколого съобразна социализация;
- Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете -учител - родител - общност;
- Личностно ориентиран процес - детето активен субект - съхранявайки идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитавайки я в емпатия в мултикултурна среда в глобализиращият се свят, учителят - ментор;
- Интегриране на предучилищната и начална училищна степен - преход от една образователна степен в друга със съдействието на квалифицирани педагози като значим компонент от организираната развиваща се среда в детската градина, а в последствие - адаптивност от ситуация към предметната система;
- Развиваща - удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга - деца, учители, родители, общност;
- Креативност - възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога;
- Среда, предпоставяща критическо мислене и креативност на детската личност;
- Правата на детето;
- Модели за работа с родителска общност;
- Дигитална компетентност - ИКТ в педагогическото взаимодействие, проекти, презентирание.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. ПОДХОДИ

1.1. Хуманно-личностен подход:

- Личният опит е в основата на субективния опит – детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето;
- Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники;
- Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност;
- Търсене на индикатори за вътрешната динамика на игра и усвояване, на познание и креативност;
- Осигуряване на самоактуализация на индивидуалността – стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.

1.2. Рефлексивен и ценностно – ориентиран подход:

- Развитие на самооценка, самоконтрол – саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи;
- Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции;
- Стимулиране на межкултурната рефлексия в европейското образователно пространство.

1.3. Комуникативно-експресивен и креативен подход:

- Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;
- Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването;
- Развиват се комуникативни умения, умения за самопредставяне и за работа с другите – в диади, малки групи и в екип.

1.4. Ситуационен подход:

- Създаването на специално организирани ситуации и използването на непреднамерено възникващите – поставяне на всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

1.5. Комплексен подход:

- Взаимно допълване на всички основни и подпомагащи социално-педагогически фактори за осигуряване на пълноценен живот на децата сред положително настроени връстници и възрастни.

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

2.1. ОСНОВНА ФОРМА – ПЕДАГОГИЧЕСКА СИТУАЦИЯ

За постигане на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование, в детската градина се провеждат задължително регламентирани ситуации предимно под формата на игра.

Педагогическите ситуации са обучаващи, игрово-познавателни и практически. Провеждат се по следните Образователни направления: Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Музика, Конструирание и технологии, Физическа култура. Педагогическата ситуация като основна форма се организира само в учебно време.

2.2. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са дейности, организирани от учителя, съобразно интересите и потребностите на децата. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образ. стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Провеждат се както следва:

- За периода на учебното време /15 септември – 31 май/ като незадължителни, нерегламентирани педагогически ситуации, празници и развлечения;
- За периода на неучебното време /1 юни – 14 септември/.

В детската градина се провеждат следните допълнителни форми: спортни празници, различни видове игри, разходки, излети, екскурзии, мини образователни проекти на групите или на ДГ, тържества, празници и развлечения, посещения на театрални постановки, работа в ателиета, творчески занимания по интереси, групови дейности за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа, отбелязване на рождени и имени дни и други.

Във всички групи, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации се реализират също така ежедневни допълнителни форми: утринна гимнастика, подготовка за закуска /обяд и закуска.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на децата.

- 1. БРОЙ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ** /педагогически ситуации/ при Полудневна организация по Образователни направления и възрастови групи:

Образователно направление	Разно-възрастова /5 и 6 год./
Български език и литература	4
Математика	3

Околен свят	3
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструиране и технологии	2
Физическа култура	3
Общ брой	19

2. ДНЕВЕН РЕЖИМ

Часови интервали	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
8.00-8:30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител.
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.30	Подкрепителна закуска
10.30 – 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител /различни видове игри, състезания, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда

III. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда.

ПРИЛОЖЕНИЯ – Годишни тематични разпределения по възрастови групи.

IV. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Сътрудничество и взаимодействие с родителите. Сътрудничество със семейство. Родителите са първите и най-влиятелни педагози за малките деца и най-влиятелните хора в живота им. Те имат най-пряка отговорност и участие при подготовката за училище.

Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педаг.специалисти.

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина и родители:

- 1.Повишаване на доверието в образователната система.
- 2.Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата.
- 3.Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище.
- 4.Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството, формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене.
- 5.Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.
- 6.Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез различни форми, обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество:

- индивидуален разговор /среща/ между детския учител и родителя;
- индивидуална консултация;
- съобщения /устни; писмени/.

Групови форми на сътрудничество:

- родителска среща;
- тренинг;

Други форми на сътрудничество:

- участие на родителя в образователния процес;
- информационни табла за родителя;

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо / чл. 208, ал.1 от ЗПУП/.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като

участници и партньори в системата на предучилищното образование / чл. 219, ал.2 и 3 от ЗПУО/.

Родителите участват в Обществения съвет на детската градина или училището по реда посочен в Глава четиринадесета, Чл. 265 и Чл. 266 на ЗПУО.

Родителите имат права и задължения, посочени в Гл. десета, чл.209 и чл. 210 на ЗПУО.

Отговорно участие на семейството в стимулиране постиженията на децата и позитивното семейно възпитание.

Позитивното семейно възпитание/*проф. Радослав Пенев - СУ „Св.Кл.*

Охридски“/ е свързано с грижи за благополучието на децата и общуване, които им дават възможност да постигат най-добри резултати в отношенията в семейството, в детската градина и училището, с приятелите в обществото.

Позитивно възпитание предполага родителите да развиват способностите на детето чрез признание, ориентиране в света и определяне на рамки, в които то се чувства сигурно и може да се развива в пълна степен.

Реализирането на „педагогическо образование на родителите“ провокира инициативност в сътрудничеството между педагогическия екип и семейството.

Педагогическото образование предполага запознаване на родителите с ефективни методи и средства за възпитателно влияние чрез провокиране и оптимизация на техните житейско-възпитателни ориентири. То подпомага усвояването на позитивни модели на родителско поведение; осмисляне и осъзнаване конкретните възпитателни ситуации и начините за разрешаването им; изграждане достойнство, комфорт и увереност в себе си като възпитатели. Педагогическото образование на родителите е свързано както с традиционни форми за сътрудничество със семейството /поддържане на постоянна връзка, родителски срещи/, така и с неформални интерактивни стратегии и технологии /социално-педагогически тренинг за оптимизация на житейско-педагогическата култура на семейството/.

Реализацията на педагогическото образование е свързано с образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание.

В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите - чл.176. ал.5 от ЗПУО.

Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители е основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на детската градина като институция.